

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA GEOGRAFIE

Psychologie duševního vývoje – seminář

TÉMA: Zachycení nástupu myšlenkových operací: zobecňování

Zadal: Mgr. Mojmír Snopek

Vypracovala: Lenka Bušová

TÉMA: Zachycení nástupu myšlenkových operací: zobecňování

Použití: Nástup zobecňování (vytváření nadřazené kategorie)

Metoda: Co má společného: a) stůl a skříň
b) slon a mravenec
c) mrkev a kedlubna
d) tenis a hokej
e) obraz a báseň

- a) a b) si děti měli nakreslit a poté napsat, co mají společného
- c) a d) si měli jen napsat a poté napsat, co mají společného
- e) jsem jim jen řekla a měli napsat, co mají společného bez obrazové nebo slovní podpory

Skupiny dotazovaných: 3. třída: 18 dětí – 8-9 let
6. třída: 25 dětí – 11-12 let
9. třída: 19 dětí – 14-15 let

Vývojová stádia podle Piageta:

1. **Ensorimotorické stádium:** od narození do 2 let života (děti poznávají svět pomocí pohybů a smyslů a získávají vědomí stálosti objektů)
2. **Předoperační stádium:** od 2 do 7 let (používání jazyka, egocentrické myšlení)
3. **Stádium konkrétních operací:** od 7 do 12 let (dokáže logicky přemýšlet o konkrétních událostech, pochopení stálosti počtu, množství a hmotnosti)
4. **Stádium formálních operací:** 12 let a více (dokáže logicky myslet o abstraktních pojmech)

3. TŘÍDA

- na práci se soustředili, bylo vidět, že je to pro ně příjemné zpestření výuky, že je to baví, u vypracovávání úkolů se nebavili a ani se nesnažili opisovat jeden od druhého ani si radit, ve třídě byl klid, obrázky kreslili delší dobu – snažili se, aby byly co nejkrásnější a odpovídali skutečnosti
- děti ve 3. třídě se podle mě nacházejí na přelomu 2. a 3. vývojového stadia podle Piageta

STŮL – SKŘÍŇ

nejčastější odpovědi: nábytek
jsou ze dřeva
dá se na ně něco dát

některé další odpovědi: nejsou živé
jsou užitečné
stojí na zemi
stojí na jednom místě – nepřemísťují se

SLON – MRAVENEK

nejčastější odpovědi: jsou to zvířata
jsou živí
žijí na Zemi

některé další odpovědi: unesou 10x víc než váží
oba by tě mohli kousnout

MRKEV – KEDLUBNA

nejčastější odpovědi: je to zelenina
dá se jíst
rostou na zahrádce (záhonech)

některé další odpovědi: dýchají
přijímají potravu
obě můžeme zavařit

TENIS – HOKEJ

nejčastější odpovědi: je to sport

některé další odpovědi: jsou pro více lidí
jsou tam přestávky

jsou na body
jsou často v TV

OBRAZ – BÁSEŇ

- většina dětí nedokázala odpovědět
odpovědi: je to vymyšlené (vytvořené)
píší se a malují na papír
báseň se dá namalovat a z obrazu se dá složit báseň

6. TŘÍDA

- na práci se soustředili, ale ne v takové míře jako ve 3. třídě, někteří se bavili a snažili se opisovat od druhých, zajímavá byla otázka: „Má mravenec uši?“
- děti v 6. třídě se podle mě nacházejí ve 3. výv. stadiu podle Piageta

STŮL – SKŘÍŇ

nejčastější odpovědi: jsou ze dřeva
je to nábytek
mají 4 nohy
některé další odpovědi: vyrobil je stolař
může být pod nimi nepořádek
padá na ně prach
mají pod sebou vzduch
používá je člověk

SLON – MRAVENEC

nejčastější odpovědi: jsou to zvířata
mají oči, ústa, nos
některé další odpovědi: mají srdce, mozek
vylučují a přijímají látky
neumí létat
neumí mluvit
žijí ve skupinách

MRKEV – KEDLUBNA

nejčastější odpovědi: jí se
je to zelenina
pěstuje se na zahradě
rostou v zemi
zalévají se
některé další odpovědi: jí to vegetariáni, vegani
kupují se semena
jsou to kořenové hlízy
rostou ve stejnou dobu

HOKEJ – TENIS

nejčastější odpovědi: je to sport
hráči
některé další odpovědi: dají se hrát na herní konzoli
MS, ME
je za to hodně peněz
rozhodčí
fanoušci

OBRAZ – BÁSEŇ

- někteří nedokázali odpovědět
odpovědi: autor
umění
vyjadřují pocity

9. TŘÍDA

- na práci se moc nesoustředili, bavili se
- v 9. třídě se podle mě nacházejí ve 4. výv. stadiu podle Piageta

STŮL – SKŘÍŇ

- nejčastější odpovědi: dřevo
nábytek
používají se denně
většinou hranaté
vyrábí je stolař
- některé další odpovědi: mají stejné 1. písmeno
jsou nalakované

SLON – MRAVENEK

- nejčastější odpovědi: zvířata
mají nohy, oči, ústa
žijí ve volné přírodě
býložravci
- některé další odpovědi: chodí bosí
ani jednoho nemůžeme sníst
o obou existuje pohádka
rodí mláďata
žijí ve skupinách
jsou mužského rodu

MRKEV – KEDLUBNA

- nejčastější odpovědi: zelenina
jsou zdravé
jí se
obsahují vitamíny
mají kořeny
rostou v hlíně (zemi)
- některé další odpovědi: používají se do salátů
špatně se koušou
provádí fotosyntézu
jsou ženského rodu

TENIS – HOKEJ

- nejčastější odpovědi: sport
jsou potřeba pomůcky (hokejka, raketa, puk,...)
trénink
jsou náročné
rozhodčí, hráči
- některé další odpovědi: mají 5 písmen
jsou mužského rodu
olympijské sporty
jsou v TV
hrají se na PC, PS

OBRAZ – BÁSEŇ

- odpověděli všichni dotazovaní
- odpovědi: umělecká díla
autor
mají 5 písmen
vyjadřují náladu autora
k vytvoření je potřeba fantazie